

Изази Суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ за годи-
ну ф. 6, за по године ф. 3,
за четврт године ф. 1 и
50 новчића.
За АУСТРО-УГАРСКУ
за годину ф. 6, за по год.
ф. 3, за четврт године ф.
1 и 50 новчића.
За СРБИЈУ за годину
ф. 7 за друге земље ф. 8.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Преплата шаље се
плаћеним писмима на
средњоадминистративни
Црногорца на Цетиње,
може се и картом у
лицу на пошту у Кот
Дописи шаљу се уредни
тву. Рукописи се невраћа

За огласе плаћа се
реда 5 новч. За огласе ве
и на дуже вријеме мањ

НЕДЈЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Цетиње, 24. Јула.

Важност Вучијдолске битке и по-
шљедице оне сјајне побједи наше све
се веће појављују.

На Вучиј-до излази Муктар па-
ша, врховни заповједник турске вој-
ске у Босни и Херцеговини, са два-
десет батаљона и са три паше, и ту
та наша војска сријета.

Тијем је на првоме мјесту по-
стигнута главна сврха ратног плана
увиђавног предводитеља наше херце-
говачке војске. Муктар је био прину-
ђен да Босну остави и да изађе на
бојиште херцеговачко.

Нема сумње, Муктар паша повео
је собом све силе, што су му на рас-
положењу стале. Он је чак испод
Новог Пазара и Сјенице Осман пашу
дозвао, да му поможе извести план,
доиста смјели, али мало генијални.

И ма да се није сва наша вој-
ска, што у Херцеговини оперира, на
Вучијем долу борила, ипак је сва та
снага Муктарова разбијена и сатрвена.

Муктар је данас у таквоме стању,
да је довољно једно одјељење наше
херцеговачке војске, да с његовијем
невољнијем остатцима борбу продужи,
и то на сигуран успјех.

Тијем се са свијем намјењује
ситуација на бојноме пољу у Херце-
говини, која промјена може благо-
творно дјествовати и на све оружје
српско, и знатно измјенити опћу рат-
ну ситуацију између Дунава и Јад-
ранског мора.

Сви су изгледи, да ће се који
дио наше херцеговачке војске крену-
ти, било да подкријени нашу војску
према Арбанији, било да пође српској
браћи на сусрет у Старој Србији.

Било једно или друго, неприја-
тељске ће силе исто осјетити за њих
горке пошљедице овога обрта.

Оно одушевљење нашега витеш-
кога Господара, којим се је у Херце-
говину вијнуо, послје битке Вучиј-
долске, у којој је непријатеља сломио,
још ће се јаче распламтити у њего-
вијем јуначкијем преима; његова љу-
бав, којом је велику српску мисао
прихватио и њој се завјерио, док је
не види остварену, неће престајати на-
даивати га на сва она подухећа, ко-
ја захтјевају највећи српски интере-
си; а његова ратничка увиђавност и
јунаштво црногорско јамци су срећног
успјеха великог дјела.

Ови изгледи послје Вучијдолске
битке надахнуће новом снагом братин-
ско оружје обје кнежевине, охрабриће
природне савезнике српскога оружја
и потакнути их из њиховог оклијевања

на брже саучешће у свети рат, а
непријатеља нашега омалодушиће.

Отуд се побједи наша на Вучијем-
долу има сматрати, као знаменити
успјех уједињеног оружја српскога,
а могао би Бог дати, да буде вјесни-
ца коначне пропасти турске, и пред-
ходница сунца слободе свију народа
балканскијех.

Битка на Вучијем долу.

ИЗ ГЛАВНОГ КНЕЖЕВОГ СТАНА
У ХЕРЦЕГОВИНИ.

Модра доца, 18. Јула.

Дакле једва један пут се нађосмо с
Муктар пашом. Ја сам вас телеграфски
извјестио о боју и славној побједи нашој
на Вучијем долу, а сада ћу вас опширније
извјестити.

Пошто је кретањем и продирањем
наше војске Муктар повраћен на Босне и
пошто је својој војсци узео подкрпење-
ња из Мостара, Касабе и другијех утврђе-
ња, постао је наш жељени сукоб с тур-
ском војском извјестан. Да се одреди ври-
јеме и мјесто томе, стајаша у власти на-
шој, било да ми нападнемо, било да Мук-
тар пође на нас. С тога је Къаз одмах
премјестио војску са Слате преко Луков-
ца на Корита ради згоднијих позиција. 15.
о. м. око подне видели смо Муктар па-
шу с војском, гдје иде њадом у Биљеће.
Къаз одмах нареди, да другом страном
крене наша војска пут Биљећа и улогори
се у вече истога дана на Врбицу. С ти-
јем је заузет најбољи положај, да му наша
војска изићи може на сусрет ма на коју
страну ударио, а три су му пута стајала
отворена: пут Требиња, на Гацко и у Ба-
њане.

У вече сазове Къаз војничке запо-
вједнике и изда ову наредбу: Ако Муктар
паша крене пут Требиња, због даљине не-
ћемо га гонити, него поћи за њим ближе
Требињу. Пође ли Гацку или Бањанима,
можемо га ласно претећи. За један или
за други случај наредио је Къаз овако:
војвода Пеко Павловић да са херцеговач-
ком бригадом, у којој је један батаљон
Црногораца, започне бој с Турцима узми-
чући, како би Турке намамио до бригаде
срдара Јоле Пидетића, који ће онда бој
озбиљно прихватити. У позицијама, гдје ће
ова бригада бити, стајаће бригада војводе
Петра Вукотића као лијево, а бригада
сенатора Баја Бошковића као десно крило
према Турцима. Одмах по томе послао је
Къаз пет стража на растојање од поврх
Биљећа до логора са трубачима, који су и-
мали са знаковима, које је само Къаз
знао, јавити је ли турска војска кренула
пут Гацка или к Бањанима. 16. и. м. у
јутру зачују се трубе. Къаз први скочи
на ноге и у магновењу спреман сједне на
коња и нареди, да војска одмах креће у
правцу к Бањанима. Дакле Муктар паша
био је узео тај пут. С којом намјером не
може се по сигурно рећи, но је врло мо-
гућно, да је хтјео напасти на нашу војску
и, рачунајући можда на побједу, доћи у

Бањане и предузети операције против Цр-
не Горе. Ако је тако, план је био врло
смивон, као што су и пошљедице показале.
Къаз је ишао од логоришта до логоришта
сваке бригаде. Журио их и соколио. «Ево
мјесец дана — говораше Къаз војницима
— да смо у Херцеговини. Ја нијесам до-
пуштио, да гинете без потребе и за малу
ствар, тијем више, што смо узимали мје-
ста и утврђења турска и продирали без
отпора. Штедио сам животе ваше за згод-
ну прилику, која је ево сада настала. Сад
на ноге, јунаци! Живо! Полетите као со-
колови, који сте, јер је непријатељ близу.
Прегните јуначки, држите ред и слушајте
команду, па је сигурна побједи наша!»

«Живно Къаз!» «Побједићемо!» ори-
ло се и није прекидало у нашем логору.
Ово је био величанствени приказ, а бра-
ни, с којом се војска спремила, дивити се
мора. И кад је војска кренула, цијелим
путем је Къаз непрестано облетао војску
и бодро је ријечима, које су живи огањ
сипале у груди свакојега војника, које су
свакојак «набреле жељом за бојем с
Турчином», као што рече Къаз у својој
прокламацији на народ црногорски, и жу-
рио их што брже чашријед. Војска је иш-
ла најбржим кораком и трчећи преко сва-
ке равнице, непрестано цјевајући и кли-
чући къазу: «Живно!»

Дошав у Вучиј до, заузме наша вој-
ска најзгодније положаје и тако, да је тур-
ска никако опазити није могла. Ставила
се у ред, како је Къаз у очи тога дана
наредио. Војвода Пеко са својом војском
започне бој с Турцима, који су међутијем
до њега стигли били и стане их привла-
чити к нашој војсци. Къаз је за неколико
стао на томе мјесту, куда су турска зрна
прелијетала и гдје је један наш војник
једно двадесет корака даље рањен пао,
а пошто се сва војска наша ставила у
потпуни ред у својим положајима, повуче
се са резервом, над којом је команду пре-
дао повјеренику српскога Къаза г. Ј. Бе-
лимарковићу, одакле је пратио даљи ток
битке.

Развила се страховита пуцњава, у
којој су са три стране турски топови гр-
мили. Послије сахат и по најжешћега боја
наше лијево крило заије турско десно и
сломије га. Турци почну ушљед тога узми-
цати а наша војска слегне се исти час на
јуриш. У исти мах прекину турске пуш-
ке пуцати, исто и топови. Тек по гдјекоја
пушка могла се чути. Турци су обрнули
плећа и у највећем нереду бјежали. На-
ши војници у шанчевима збацили су све
са себе; многи су и саме пушке оставили,
па са голијем ножевима и сабљама уда-
рили у Турке. Настала је страховита сје-
ча. Турци се нијесу више освртати. Пада-
ли су под нашијем ножевима, или су жи-
ви падали у руке нашијем војницима. По-
ћера је трајала мимо Биљећа. Ту се бој
раздвојио.

И тако се свршила ова битка увјен-
чана најејајнијом побједом нашом. Према
љеној величини наш је губитак врло мали.
Мртвијех имамо 70, а рањенијех 118. На-
против губитак је турски горостасан. Број
њиховим мртвима и рањенијема не може
се знати, јер ко ће прегледат поље од три
сата и побрајати лешине, које су га по-
криле. У војсци нашој држи се, да је једва
једна трећина турске војске здрава остала,

ма и то јадно и невољно, уморено, уда-
љено и усташено. Осим великога бро-
изгинули су Турци још и с главе. Сели
паша, дивизионер, погинуо је. Кр-
њег паћен му је и коњ убијен. Сабљу
дурбин донио је један војник. Погинуо
и миралај Мехмед бег, ерфане-ерп, по-
ковник штабски, и Мехмед Али бег Ри-
ванбеговић, кајмакам. Осим тога види-
сам у логору више униформних полковни-
ких и других официрских чинова, које с
наши војници донијели за увјерење. И м
Старских одличнијих Турака доста је по-
гинуло.

Осман паша, бригадир, зароб-
љен је. Заробљено је још неколико и-
жних официра и око 100 низама. Један ст-
рац Лука Филипов из Пипера, ухватио га,
жива и довео пред Къаза, који је био ве-
чуо о његовом заробљењу и јуначком д-
жању; Къаз га је предусрео пријатно с
ријечима: «Екселенција, ратна срећа, до-
се данас склонила на меју страну, до-
дила вам је ову судбину. Ви је можете ле-
ко поднијети, јер сте се јуначки борили
Сједите, почините». Къаз је наредио, да
се донесе наши пива, да се поткријеп
мало, јер сав дрхташе од умора и мож-
да узбуђења. За тијем се неколико разг-
варао с њиме на француском језику,
за тијем га је човјек у главни стан,
Врбицу, давши му коња и пратњу. Осма
паша је око својих десет година, доста
изображен. Војници наши причају да с
јуначки борио. Кад је обрнуо низам д-
бјежи, сабљом их је био и враћао на тра-
напошљетку и сабљу о њих сломио. Ка-
га је наша стара јуначина Лука ухватио
молио га је Осман паша по десет пута
«уби ме, неводиме жива!» (Осман паша и
по њешто српски; родом је Черкез, и
је више времена провео у Босни и Хер-
цеговини). «Несмијем, пашо, а бих, јер ј
Господар заповједио нам, да више несјече-
мо главе турске, а живе и рањене ист
да несјечемо него да их водимо у нашу вој-
ску. Хајде, пашо, не бој се ништа. На
Господар лијено пази Турке и рањенике тур-
ске даје нашијем медицима, да их вида-
ју».

У овоме боју зацао је нашој војсци
велики пљен у руке, ма колико управ-
то се неможе знати. На бојишту остало
је још пуно, а како ће наша војска напри-
јед, неће моћи све ни покупити. Даска
смо узели пет крупних топова са ције-
лом опремом и маскама. Турци су поче-
ли с њима бјекати, па их оставили, само
да живот спасу. Даље 1,500 острагуша с
многом чебаном, мноштво сабаља, труба
барјака, коња и свакијех ствари.

Око једне уре по подне вратила се
наша војска у највећем одушевљењу у
главни стан, цјевајући и међући из пуш-
ка. Къаз је одма обишао сву војску и зах-
хвално јој на јунаштво, прегнућу и доб-
ром реду, који је држала. Бригадир и
друге војничке старјешине приступи-
ли су Къазу руци и честитали побједу. У
вече пуцало се из заплијењенијех топова
турскијех у славу добивене побједи и била
је велика вечера, на коју је Къаз позвао
све више војничке старјешине, и неке ниже и
поједине војнике, који су се особито одлико-
вали. До Къаза сједио је повјереник
Къаза српскога, господин Ј. Белмар-
ковић. Истом приликом обдарио је неко-
лицину златном медаљом Милоша Обили-
ћа и крестом къаза Данила. На вечер

био и заробљени Осман паша, који је тра дан, 17. о. м. са свима заробљенима одпућен на Цетиње преко Грахова.

О овој битци и побједи нашој на Вучјем долу имаће се још много писати. Она је величанствени и ријетки примјер свима ратовима црногорским, јер посјете сата пуцњава је прекинута, а послепет сати бој прекинут и турска војска трвена.

Наши су војници показали дивни примјер јунаштва и издржљивости. Ја ћу вам, кад буде времена за то, писати о јединим јунацима и јунаштву њиховом. У овом мјесту и за данас доста ми је издати, да су се сви као један борили, а ипак као лав.

Војску и побједу нашу увеличаваху пет младих бораца, који су присуством показаним јунаштвом још више оживљавали дух војске наше. То су најближи ђаци нашега Господара: Ђуро Петровић, млетан тјелохранитеља књажевих, г. Сава Петровић ађутант, г. Блажо, Филип Марко Петровић. Они су се како у шансима, тако и у јуришу у првим редовима храбро борили. Филип Петровић тешко је рањен у обје ноге. Он је са осталом раћом рањеницима смјештен на Убла, оаклен ће сви на Грахово и Цетиње прешени бити. Ми им свесрдно вичемо: живи! јер су јуначки учествовали у битци, која може одсудна бити за судбину наше многотрпеће браће Херцеговаца, и зр су дивно принијели још више сјајности славној својој и нашој владарској кући, која је ваада рађала и јунаке, од којих је само на Граховцу дванајест погинуло.

Јуче по подне премјестио је Књаз вој стан са Врбнице на Модра доца ближе Биљећу, гдје се Муктар паша био забавио одлије битке, но и одатле јутрос побјегао у Требиње. Тражићемо се и тамо.

Ту нам одма по доласку дође радосни глас о другој великој побједи, коју је наша војска под г. Божом Петровићем у Бучима одржала. Кад је прочитан телеграм, који је Књаз примио, у цијелој војсци заорило се дуготрајно «Живио!» и насало неописано одушевљење.

Завршујем данас мој извјештај о овој битци и славној побједи нашој на Вучјем долу. Ова срећа, боже дај, пратила војску нашу на цијелом њезином војевању. Живео Књаз!
Живила храбра војска наша!

Преглед новина.

«Голос» од 10. Јула претресајући последице париског трактата од 1856 г. овако се изражава:

«Ствар Славена у Турској и нас се тиче; наши политички интереси тако су тесно склопачи с њоме, да Русија не може поступати иначе, него као ватрена и одлучна заштитница њихових права. Сада, кад је борба Србије и Црне Горе за независност и политичку аутономију Херцеговаца, Бошњака и Бугара, већ одиочела, наша дипломатија не може и неће хтјети допустити, да се преширка пренесе на земљиште легалности дјела, које је Србија предузела. Што више, у случају потпуне побједи турскога оружја, и да заузме Србију и Црну Гору, ми неможемо допустити ни једне одступке од овог, зашто су Славени започели борбу. Побјеђени или побједитељи — они имају изаћи из овога рата пуноправни чланови јевропске породице. Потребито је улити у све јевропске кабинете убјеђење, да је само на овом земљишту могуће на мирни начин ријешити источно питање, што толико жели и западна Јевропа и ми.»

Лондонски «Дејни телеграф» доноси једну изјаву, босанског и херцеговачког свештенства у којој се набрајају сва безаконства турска, и која завршује овако:

«Ви би исто тако чинили као и ми да сте морали трпјети то што смо ми трпјали. Би ли ви положили оружје да вам се пошло за руком побједити једну цијелу војску? Би ли ви, пошто сте једном окусили слободу, вратили се на згариште сво-

јих кућа, са увјерењем, да ће те тамо наћи нашега уцјетача бешња но и кад и готова да се свети за побједу на бојишту? Кад су Османлије пријетиле све подјармити, Срби су их задржали да не уђу у срце Јевропе, а сад Јевропа, мјесто да се покаже благодарна, пушта, да изгивемо. Па нека буде! Кад се упињете да спречите нашој браћи из Србије и Црне Горе, да нам помогну, наша ће крв пасти на ваше главе, и ви ће те морати одговорити свемогућему на страшном суду, што су починили инглешки Хришћани, са хришћанским Славенима.»

«Приморац», либерални хрватски лист у свом 90. бр. доноси чланак под насловом «Католици и православни у Босни», у ком се овако разлаже:

«Једна од таквих узнемирујућих, а рецимо и врло жалосних вијести бијаше она, гласећа, да су католици у Босни, мјесто да се одзову прогласу Миланову, устали на одпор против својој православној браћи, те се изјавили за турско царство. Знајући, да је ова вијест само бездушна маневра оних људи, који по Јевропи бране турско царство, ми смо у првом моменту одсудили само такву намјеру, не чин, који се није срећом ни збио, како то све касније вијести потврђују. А чудом смо се зачудили питајући сами себе, ће, како и када могаће се за заједничког роштва породити тако ужасна опрека међу православним и католицима у Босни?»

«Иста она вијест, која нас је први пут душевно узнемирила, долази сада на јавност, али у много блажем и лепшем облику, те дочим се је први пут рекло, да су католици устали на одбрану Турске, а против православља, овај се пут гласа, да се у католичким круговима босанским скупила адреса, ће се народ изјављује за сједињење с Аустријом, а против Србији. За привагу каже се, да ово раде католички братри по налогу Ватикана.»

«Берлинска «Пост», о којој се држи, да заступа службене кругове њемачке, зацјевала је ових дана красну пјесму алексија, озбиљно препоручујући Аустрији, да она потражи Босну.»

«Повише добили смо и ми ових дана вијести, које јављају, да се ово питање вентилира и по Загребу, наравно не с какве дубље намјере, него као новост, која тим више зачуђује свакога, што је као с неба пала на свијет, коме се и онако роје у глави свакојаке комбинације.»

«Врло је карактеристично по многе људе, што они већ од почетка рата бацају Босну као некакву јабуку раздора и рачунајући већ напријед да ће се Босна и Херцеговина испод турскога табора ослободити, држе ипак, да би се Србија, Црна Гора, Славени, Аустрија и ко још, могли на плијеву посвадити.»

«Ми о цијелој ствари гојимо само једно мњење. Најрије би упитали босанске католике, јесу ли већ устали против Турчина са својом православном браћом, па ако нијесу, јесу ли вољни то у првој згоди учињети? Ко их год наводи на мир, на неутралност или чак на какву употребу против православној браћи, тај није него слика ђавола, који обилази по нашим земљама, да свади рођену браћу, и коме није стало до православних ни до католика, него само до својих себичних намјера.»

«Овђе нам се намеће још друго много важније питање: од када и како брине се Аустрија и њезини агенти за Босну, која се за хришћанске народе до сад много бринула није? Бројав вели, да католички свештеници раде за Аустрију по налогу Ватикана.»

«Од почетка устанка није римска столица прозборила ма ни ријечице о источној догађајима. Ово њезино мучање тумачи се свакојако и многи гледају у мотиве те римске тактике. Ми премда се не можемо сложити, не вјерујемо ипак, да агитација против православља допире до Ватикана. Некад је римска столица предњачила у борби против Османлије, паче г. 1862. садашњи је папа Пио IX. позивао све Хришћане, да се сложе против Турчину. Ово је било за рата црногорско-турскога. Овим вјечним начелом вјере даше јамачно и данас столица римска, само ће бити истина, да је пољска емиграција у Риму, карактеристичним преферавањем свих на свијету емиграција, оцрнила овај југославенски покрет као неко страшило панрусизма, панславизма и православља.»

Са бојнога поља.

Цетиње, 21. Јула.

У прошлу суботу 17. о. м. био је крвави окршај између наше примичке војске и Турака у Суторману. Турци су били нападачи и без сумње изаили су намјеру да продру у Црмницу и освете сво-

је грдне ране од Сеоца и Крњица. По боју, који је одига био жесток и трајао 5 сати, обрну плени а наши су их немиле сјекли и гонили кроз дошине и алуге — врну се опет грдни оклен су и кренули. И поред свега овога образ им је допустио, да и овај пораз јаве брајавом у свијет као своју побједу. То неможе ваљда нико учињети осим Турака. Нашијех је пало на мртво 20 а рањених близу 40. Опширан извјештај о овом судару допијети ћемо у идућем броју овако, како је очевидица написао.

Из сигурног извора дознајемо, да се Турци наново прикупљају око Подгорице. Задњих дана придошло је неколико батаљона низама и преко 2000 Зебека. Зебеци су познати Црногорцима од рата 1862 г. Турци држе Зебеке за најбољу своју војску, и они по својој установи неби требало да «уступају» пред непријатељем. Осим тога од све Арбаније прикупљају башибозук. Очекују рођеног Мађара Махмут пашу, да прими команду над овом војском. Што Бог да идемо да видимо.

Успркос свију напора турске војске, Срби је јуначки сузбијају преко Тимока. Ђешанин је, по једном брајаву биоградском од 17. Јула, принудио Осман пашу да напусти свој стан код Великог Извора, и да се повуче далеко од српске границе.

Истог дана брајавља се из Биограда, да за сада Черњајев и Ђешанин остају у дефензиви, а војска Ибарска и Дринска да ће ратовати офензивно.

У једном боју на Тимоку погинуо је млади руски мајор Николај Алексејевић Кирјејев, јуначки борећи се на челу свога одјелења. Слава му!

ЦЕТИЊЕ, 25. Јула.

— У прошли четвртак 22. т. прослављен је свечано имендан Његов Величанства Царине руске. По литургији било је молебствије Богу, да уздржи велику добротворку у постојаном здрављу и дарује дуг живот. При богослужењу бијаху присутни Њена Свјетлост Књагиња Милена са пратњом, даље преосв. г. Митрополит, Његова Преузвишеност ђенерал г. Паљутин са цијелијем персоналом рускога санитеског друштва, г. г. Сенатори и остали државни чиновници.

— Приликом сјајне побједи на Вучјем долу, Њег. Свјет. Књаз Никола и Књагиња Милена примили су брзојавнијех честитака са свију страна, од којих смо у стању шћедеће саопштити:

С ЦЕТИЊА: — Ваша Свјетлост, милостиви Господару!

Историја нарада нашега обогаћена је једнијем листом славе, који су крвљу својом исписале храбре мишице црногорских и херцеговачких хероја, и усред којег блиста мудро и јуначко име Ваше Свјетлости.

Поразу турске војске у Вучјем долу славиће у пјесмама потоња колења, и те пјесме низаће се у лавров вијенац око имена ослободноца уцјетеног народа нашег; окола вашег имена, Господару!

Честитамо Вам Свјетли Књаже срцем дуним љубави и оданости, ту заслужену славу, и молимо јакога и праведнога Бога, да вас побједоносна заштити и очува на путу, којим сте уздајући се у његову помоћ закрочили; и желимо да се испуне родољубиви снови дичне младости ваше, те да Вас, Свјетли Господару, једном као косовског осветника здрава и весела видимо у нашој средини.

Живео наш јуначки Књаз Никола I!

Живјела храбра војска црногорска!

Иларион Митрополит, војвода Петар Филипов Вујовић, сардар Станко Машанов Вукотић, Шишо Ковачевић, др. Милан Јовановић, др. Лазар Томановић, Перо Суботић, др. Ђорђе Радић, Илија Беара, поп Видак Поповић, капетан Марко Почек.

Из КОТОРА: — Њ. Св. Књазу Николи I. Теби, велики небом одабрани бранитељ српске слободе, Свјетли Кнеже, који витешки предузе огромно дјело уједињења Твојега милога народа, честитају твоја браћа и пријатељи слободе, велику и сјајну побједу одржану дне 16. Јула над Муктаровом војском, окруњену рошством Осман паше.

Велики Бог, који Тебе дарова Твоме народу, да му вјерно сачуваш са Косова убогду под твоје јуначко окриље, искру слободе, нека Ти буде у помоћи, да витешки изведеш на крај предузето велико дјело ослобођења. Живео Свјетли Књаз Никола! Живјела Његова храбра војска, Црногорци и Херцеговци!

Подписати: Прото Рудовић, Јакшић, прото Јовановић, Ђ. Петровић Његушић, Стефановић, С. Јововић, С. Огњеновић, С. Петровић, С. Милић, Т. Липовац, С. Квеквић, Радивовић, Ф. Мартиновић, С. Врчевић, Д. Мариновић, Бојо В. Вацковић, Б.

Перовић, А. Рамадановић, М. Жуткић, В. Поповић, Л. Суботић, С. Мариновић, Иво браћа Јовановић, С. Бјеладиновић, Нико Поповић, Н. Кирјак, парох Ерцеговић, Ј. Мијушковић.

Из КОТОРА: — Њ. Св. Књазу Николи I. Твојима остаралим стричевима, чујући за Твоју јуначку побједу 16. Јула, плыва данас стара душа у радости. Његове топле молитве пратиће и од сада Твоје неуморне подвиге за ослобођење Твојега милога народа. Напријед наша јуначка дико, да оствариш оно, за чим су наши отци вазда од Косова крв лили! Бог те живио на корист Српства, а нама на утјеху! — Твоји стричеви Машан и Вуко Савови.

Из ПЕТРОГРАДА: — Њезиној Свјет. Књагињи Милени.

Добили смо радосни глас о великој и славној побједи над Турцима. Честитамо Вашој Свјетлости нову славу црногорског оружја. — Чланови Слав. благотворителног комитета.

Из РИСНА: — Њезиној Свјетлости Књагињи Милени.

Најумилније честитамо Вашој Свјетлости и цијелом поноситом владајућем дому сјајну побједу витешкова Књаза Николе и његове јуначке војске са обје стране одржану над српским крвником. Живео Књаз, Нашљедник, Ваша Свјетлост и јуначки борци за слободу. За опшину Начелник Алексеје Пеловић.

Из МЛЕТАКА: — Њ. Св. Књагињи Милени. Нека изволи Ваша Свјетлост изјавити јуначкоме Књазу, радост млетачкијех патриота са сјајне побједи одржане. Гали уредник «Темпа».

— У овјем тренутцима тијесни протор листа принуђава нас, да се ограничимо на само горуће неточно питање. Нека нам се с тога незамјери, што недајемо мјеста дописима, који се овога питања не тичу, и што нијесмо могли из истог узрока примити ни одговор уваженог нашег дописника М. на неку изјаву г. Ј. Накићеновића у задар. «Н. Листу».

Новости.

— По једној вијести бечког «Тагблата» грчка влада приправља ногу на велике власти, у којој се наглашује велика узрујаност, што је са турско-српског рата објавила грчким народом, па уједно изражује страх, да грчка влада неће моћи на дуго народној струји одољети. Грчки је народ тим више узбуњен, што из сусједних покрајина, Тесалије и Епира, далазе врло црни гласови. Башибозуци, које је турска влада онђе сакупила, поступају нечувеном окрутности. У Јабини, Превези и Арти, већ је много крви протекло. Гласови, да слободна Грчка притече у помоћ својој злостављеној браћи, дижу се сваки дан јаче, а све странке у земљи захтјевају, да Грчка ступи у рат. У тијем одношајима Грчка ће успркос доброј вољи краљевске владе тврдно моћи своју неутралност уздржати. — А пештански «Келет Непе» јавља: У Атини се приправља све к мобилизирању; на Кандију носи један грчки параброд 15,000 пушака. Комундурос је одлучно да посједне Епир и Тесалију.

— Цар аустријски при примлају турског посланика изразио се у истом смислу као цар Александар према Кабули паши. Ријечи цара Александра биле су поразиле турског посланика у Петрограду.

— Вели се да је цар Мурат на умору. Његовијем замјеником именује се, млади му брат, Хамид, који би имао главом на бојиште доћи.

ТЕЛЕГРАМ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“

ГЛАВНИ КЊАЖЕВ СТАН НА ОБЉАЈ, 23. о. м. 8 с. пред подне — Војвода Петар Вукотић, Бајо Бошковић и Пеко Павловић са својим бригадара стоје око Требиња, гдје је Муктар паша са својом војском у најневољнијем стању и с околним Турцима утекао. Турци су подигли велике и многе шапчеве око Требиња. 21. о. м. по под. нападне наша војска турску у истим шанчевима. Бој је трајао до саме ноћи. Турака је много пало у шанчевима. Ми смо имали само 8 рањених. 22. о. м. у јутру наша је наша војска све турске шапчеве празне. Турци су од страха по ноћи утекли сви у Требиње. Наша војска посјела је путеве у Столац преко Љубиња, у Биљеће и Гацко, и туда неће моћи Муктар продријети, а ако окрене најдаљим путем преко Попова, дочекаће га по свој прилици војвода И. Мусић.